

CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

9. LISTOPADU 2013

I/XIX

Zhodnocení přijímacího řízení **3**Seriál: revoluční hnutí **7**Stát, který neexistuje **14**

Vojtěch Bahenský
programový koordinátor

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

v květnu tohoto roku, kdy se část z vás teprve vzpamatovávala z konference XVIII. ročníku a většina asi ani neměla ponětí o tom, že takový projekt vůbec existuje, se šedesát mladých lidí sešlo, aby začali s přípravami XIX. ročníku Pražského studentského summitu. Dnes jsme na půdě VŠE všichni svědky prvních plodů půlroční práce. Ať už se účastníte poprvé, nebo patříte mezi zkušené, vaše dnešní přítomnost na I. přípravném setkání ukazuje, že jste slogan „chodit do školy nestačí“ pochopili. Druhá část sloganu – stačí se zúčastnit – by vás ale neměla zmást. Účastnit se Summitu totiž neznamená na workshopy jenom „chodit“. Poslouchejte na nich i sami mluvte, ptejte se, bavte a seznamujte se, učte se a obecně si užívejte jedinečného prostředí přípravných setkání plnými doušky. Jen tak si ze Summitu odnesete maximum a snad se pro vás i stane stejnou srdeční záležitostí, jakou je pro přípravný tým.

Já jsem to, že škola nestačí, pochopil 1. listopadu 2008, kdy jsem byl vržen do víru prvního workshopu ve svém životě. Byl to zážitek, na který se nezapomíná a dobře si tak uvědomuji, jak zmateně se právě cítí ti z vás, kdo se Summitu účastní poprvé. Právě zorientovat se v dění na Summitu i ve světě by vám měly pomoci noviny Chronicle, které právě držíte v rukou. Tak hlavně nezapomeňte, že přečíst jen editorial nestačí.

Příjemné čtení vám přeje

Vojtěch Bahenský

V souvislostech

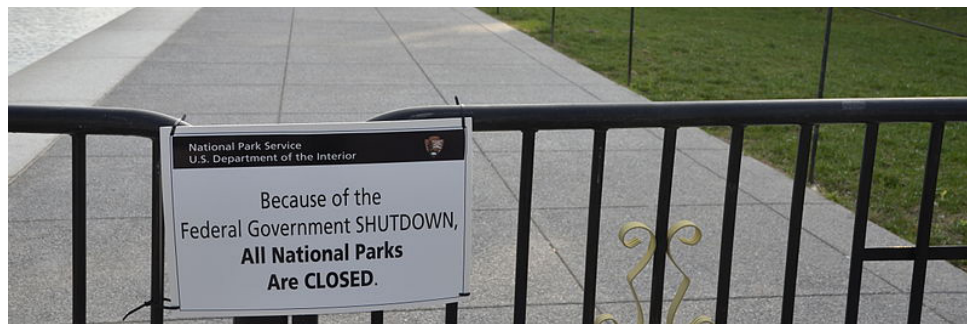
aktualne.centrum.cz

S Michaelem Romancovem jsme měli tu čest si popovídat o globálním trendu integrace, regionálním evropském rozvoji, potřebě amerického vedení a Sýrii. To vše v kontextu geopolitiky, analytického nástroje popisovaného naším hostem jako prostředek prohlédnutí masky zřetelného.

Podívejme se na politickou mapu světa. Myslíte si, že jeho vývoj bude směřovat spíše k fragmentaci států nebo ke sjednocení, například v případě Korejského poloostrova?

Například v Africe jsme byli během posledních třiceti let svědky fenoménu, který tam dlouhodobě nebyl přítomen, a to je vznik nových států. Osamostatnila se Eritrea
» pokračování na str. 4

Washingtonské barikády

commons.wikimedia.org

Bitva vedená na půdě amerického Kongresu skončila zdánlivým vítězstvím. Krize byla překonána, státní bankrot se nekoná. Kdysi neotřesitelná důvěra světa ve Spojené státy se kvůli stranickým rozbrojům hroutí jako domeček z karet.

Poté, co americkým věřitelům, zaměstnancům federální vlády a turistům přešlapujícím před zapečetěnými branami národních parků padl 17. října u ranní kávy zrak na titulky denního tisku, oťřeli si všichni čela zbrocená potem. Noční dohoda Kongresu ukončila vládní „shutdown“ a odvrátila hrozící pád USA do formální pla-

tební neschopnosti. Půl milionu Američanů tedy skončila neplacená dovolená a ministra financí Jacka Lewa přestala ve snech pronásledovat prázdnou zející státní kasa.

USA překonaly krizi – opět a prozatím. Americká vláda sahá po krizovém manuálu v poslední době vůbec častěji, než je zdrávo.
» pokračování na str. 5

OBSAH

- 2 Úhel pohledu
- 3 Hosté I. workshopu
Zhodnocení přijímacího řízení
- 4 Přijímací řízení v číslech
Rozhovor:
Michal Romancov
- 5 Téma vydání:
Washingtonské barikády
Ekonomika:
Euro a finanční krize
- 6 Právo:
O co jde v mezinárodním právu
Kulturní okénko
- 7 Seriál: Revoluce
v Egyptě trochu jinak
- 8 Model OSN
- 11 Model NATO
Model EU
- 12 Téma vydání:
Proč sdílet sedátko
s celým městem?
Delegátský duel
- 13 Soft skills:
Jsem delegát – a co dál?
International:
Rice-cropping Japan
- 14 Sporná území:
Podněstří

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktor: Barbora Obračajová, tel.: 732 823 867, e-mail: chronicle@amo.cz; redakce: Matouš Hruška, Kristián Léko, Anežka Majdánková, Tereza Rasochová, Michaela Šrámková, Tomáš Tichomirov, Petr Vystropov, fotografie: Martin Kalfař, Klára Procházková, Matúš Škorík, Michal Janata, Karel Havlík; technická spolupráce: Michal Long. Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Úhel pohledu

1. Myslíte si, že by se hranice aktivního volebního práva měla posouvat směrem dolů?

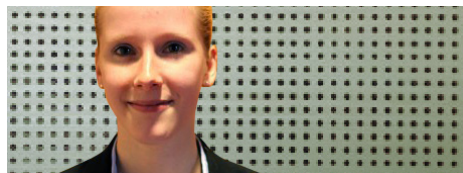
2. Jaký je váš názor na plánovaný vznik jednotného bankovního dozoru eurozóny?

Michal Najman
Model OSN

1. Ne, myslím si, že právo volit je zodpovědnost, kterou má mít až dospělý člověk, který si uvědomuje následky svého rozhodnutí a nebere volby jako hru..

2. Malá „vyrovnávací“ kontrola bank by nejspíše byla vhod, zajistí tak stabilitu v příštích bouřích. Proč by se ale špatné hospodaření banky mělo kompenzovat injekcemi z veřejných peněz, jak tomu má být v jednotném bankovním dozoru eurozóny?

Margareta Chlubnová
Model NATO

1. Osobně si myslím, že snížením hranice volebního práva bychom následovali společenský trend brzkého dospívání. Ovšem je třeba si uvědomit, že aktivní volební právo je často chápáno jako určitá hranice ovlivňující i další práva a především povinnosti mladých lidí.

2. Podle mého názoru jednotný bankovní dozor pro eurozónu smysl má. Je to právě nedostatek kontroly, který způsobil eurozóně v minulých letech problémy. Pro stabilitu jednotné měny je rozhodně důležitá finanční integrace.

Jan Papajanovský
Model OSN

1. Neměli, a to ze dvou důvodů. Mladí lidé, jak ukazují výsledky studentských voleb, často tíhnou k extremistickým stranám (DSSS). Pokud bychom jim dali možnost volit napří-

klad již v šestnácti, obávám se, že by to vedlo k jejich názorové radikalizaci. Preferoval bych tedy namísto snižování věkové hranice další vzdělávání podporující „volební gramotnost“.

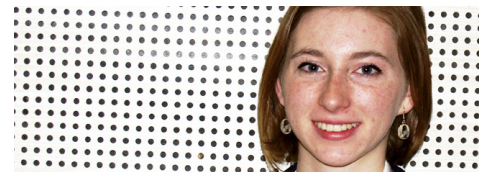
2. S tímto plánem souhlasím. Jsem přesvědčen o tom, že eurozóna je klíčovým projektem pro přežití myšlenek společné Evropy a má-li EU pokračovat v další integraci, musí být zachována. Společný bankovní dozor mi pak přijde jako logický krok.

Tomáš Opat
Místopředseda ECOSOC

1. Myslím, že vhodná věková hranice se dá jen stěží určit. Každému trvá „vývoj“ jinak dlouho a říci, zda je člověk v šestnácti natolik vyspělý, aby si mohl vytvořit erudovaný názor, se neodvážím. Na druhou stranu, jestliže je člověk v patnácti letech označen za dostatečně vyspělého, aby byl trestně odpovědný, měl by být už dostatečně vyspělý na to, aby mohl jít k volbám.

2. Do problematiky bankovního dozoru moc nevidím. Nejsem si jistý jaké výhody či nevýhody by taková změna mohla přinést. Jestliže ale chceme usilovat o stabilní evropský trh, je toto nejspíš potřebným krokem, jak toho dosáhnout.

Anna Kašparová
Model OSN

1. Minimální věk pro aktivní volební právo bych ponechala na stávající úrovni. Mladí lidé se dají snadněji zmanipulovat a nedokážou si udělat celistvější obrázek. Na druhou stranu jsem velkým zastáncem studentských voleb a myslím si, že účast školy v nich by měla být povinná.

2. Nápad je to dobrý, problém bude v praxi. Aby tato instituce mohla řádně fungovat, musela by být v zásadě apolitická. Také pravidla jejího chodu by měla být nastavena realisticky a musela by se dodržovat. Pokud se stanoví určitý strop na objem finanční podpory, neměl by se překročit.

Hlavní host I. workshopu

HYNEK KMONÍČEK

V současnosti působí ve funkci ředitele zahraničního odboru Kanceláře prezidenta republiky do které byl jmenován prezidentem Milošem Zemanem 28. března 2013. Narodil se v Pardubicích, vystudoval Pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích. Absolvoval postgraduální studium na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě.

Od roku 1995 pracuje na Ministerstvu zahraničních věcí České republiky. Byl dlouholetým zástupcem České republiky při OSN v New Yorku a mezi roky 2006–2009 pak velvyslancem České republiky v Indii, Bangladéši, Nepálu, na Maledivách a na Srí Lance. Od roku 2009 do července 2010 byl náměstkem ministra zahraničních věcí (ministr Jan Kohout) pro otázky právní a konzulární a aktuální politické otázky. Následně působil jako velvyslanec v Austrálii.

Přijímací řízení v XIX. ročníku

Proč jste právě vy dostali šanci být na prvním workshopu, proč na něm někteří nejste za původně chtěný stát, a proč na něm mnoho dalších není vůbec? Právě o tom je následující článek.

Jako každý rok se září a většina října nesly v duchu psaní přijímacích esejí na straně vás, uchazečů a účastníků, a jejich opravování na straně Asociace pro mezinárodní otázky. Jako každý rok se nám sešla řada kvalitních prací stejně jako řada prací méně kvalitních. Jako by eseje odhalovaly nedostatky vzdělávání stejnou měrou jako nedostatky jednotlivých uchazečů. Často se autoři zadáním při psaní spíše inspirovali, než že by se ho skutečně drželi. Snaha o pochopení, vysvětlení a na-

lezení souvislostí ustupuje plochému popisu faktů, v lepším případě vybraných a nějak relevantních, v horším případě spíše nahodilých. Texty mnohdy postrádají jakékoli vyznění či hlavní myšlenku. Zatímco úvod je u většiny textů samozřejmostí, se závěrem už tomu tak bohužel není. Tyto nedostatky byly tak rozšířené, že jdou skutečně na vrub spíše českému školství než konkrétním uchazečům. To se totiž psaní odbornějšího textu a psaní obecně evidentně příliš nevěnuje.

Samozřejmě se vyskytly i chyby další, kterým se lze snadno vyvarovat i bez reformy školství. Mezi hlavními bych uvedl psaní na poslední chvíli, se kterým se úzce pojí další, a to nekontrolování si textu po sobě. Odfláknutá rešerše a používání prvních nalezených informací. Častou chybou bylo také nepřizpůsobení odborné úrovně textu čtenáři. Záměrně bylo předem uvedeno, že opravovat eseje budou členové a spolupracovníci AMO, kterým není třeba vysvětlovat co to je např. ASEAN a plýtvat tak zbytečně znaky. Celkově si nemohu nepovzdechnout, s jak malým úspěchem se evidentně setkaly rady k psaní přijímací esejí v nultém čísle novin Chronicle.

Výsledky hodnocení přijímacích esejí jsou pro nás signálem, že tak, jako se snažíme doplňovat školní vzdělávání v oblastech, jako je mluvený projev, argumentace, vyjednávání nebo práce se zdroji, tak bychom se měli snažit věnovat i psanému textu. Budeme-li úspěšní, věřím, že se budete moci za půl roku podívat na svoji přijímací esej a dokážete si ji klidně opravit sami.

VOJTĚCH BAHENSKÝ

	Model OSN	Model NATO	Model EU
Uchazečů	423 ve 111 delegacích	33	69
Přijato	267 v 74 delegacích	28	28
Kolik uchazečů/delegací získalo stát zvolený na			
1. místě:	35	9	9
2. místě:	11	4	4
3. místě:			6
Stát	Nejžádanějšími státy byla Argentina (8 delegací ji uvedlo na I. místě), Jižní Korea (6 delegací) a Lucembursko (5 delegací)	Nejžádanějším státem byl Island (4 uchazeči ho uvedli na prvním místě)	Nejžádanějším státem bylo suverénně Spojené království (13 uchazečů je uvedlo jako stát na prvním místě)

ROZHOVOR

V souvislostech

» pokračování ze str. 1

Jižní Súdán a ve hře je i Západní Sahara. V těch částech světa, kde státní entity dlouhodobě nezvládají plnit základní role, budeme svědky překreslení politické mapy – to ale vždy nemusí znamenat fragmentaci.

Jak do tohoto trendu zapadá Evropa?

Když se podíváme na politickou mapu Evropy, ta se během studené války vlastně nevyvíjela, ale směrem dovnitř došlo k obrovské změně států - k regionalizaci. Státy zahájily proces přesunu politické moci z národního centra na substátní úroveň a politická moc se přiblížila občanům. Tohle jsou věci, u kterých je logické předpokládat, že je uvidíme i jinde ve světě. Další věcí je, že potom budeme pravděpodobně svědky vytváření integrovaných bloků, které nebudou primárně viditelné na pevnině, ale spíše napříč oceány. To znamená integrace v prostoru Pacifiku, v prostoru Jižního Atlantiku, tedy vazby Latinské Ameriky a Afriky, případně Indického oceánu.

Na jedné straně mluvíme o regionalizaci politiky, na straně druhé je zde Evropská unie. Jste toho dojmů, že existuje možnost občana ztotožnit se s EU?

Myslím, že ano. Problémem je si na to zvyknout. Stejně jako v případě lidí, kteří žili v Burgundsku, Bretani, Normandii nebo Picardii a měli také problém akceptovat to, že jsou Francouzi. Každý, kdo četl pozorně třeba *Tři Mušketýry*, ví, že d'Artagnan, když přijel do Paříže, nebyl Francouz, ale Gaskoněc. A něco podobného funguje, jsem přesvědčen, i v dnešní Evropě.

Objevují se zde překážky jako potenciální vystoupení Velké Británie z EU nebo krize eura. Zdá se Vám, že integrace i přesto nadále postupuje kupředu nebo už začíná stagnovat?

Samozřejmě, že jsou zde problémy, které jsou momentálně zásadním způsobem akcelerovány ekonomickou krizí. V Británii se dlouhodobě objevují hlasy, že je zapotřebí Unii opustit, ale daleko silněji zní volání po zásadní reformě. Británie je navíc stát, který je natolik důležitý, že mu budou naslouchat všichni ostatní velcí hráči, což je podstatné; kdyby se o reformu EU začalo snažit Slovinsko, tak, při vší úctě ke Slovinsku, tam to fungovat nemůže.

Americký versus ruský zásah. Jak to vypadá na mezinárodním poli?

Spojené státy jsou jediným státem, který je dnes schopen kdekoli ve světě zasáhnout fyzicky, což se nikoho jiného v globálním měřítku netýká. Existují samozřejmě další aktéři, kteří jsou schopni zasáhnout v místech, která většinou leží blízko, ale například v Sýrii umí opravdu zasáhnout jen Američané. Ostatní hráči mají v institucionalizovaném světě „jen“ výhodu, že to mohou případně blokovat. Rada bezpečnosti bude i nadále dějištěm velkých střetů, ale reálně všichni vědí, že kapacity jsou na straně Američanů.

A Obamovo rozhodnutí vycouvat z vojenského zásahu?

Bylo by snadné ho za to chválit nebo kritizovat. Vzhledem k tomu, jak moc jsou Američané zabředlí do situace jinde ve světě, se nejspíš ukáže, že toto rozhodnutí bylo správné. Mediální pozornost je posunuta k Sýrii, ale vidíme, že ani v Libyi, Iráku nebo Afghánistánu se to nepovedlo. Ten, kdo tam jde s představou normativního vylepšení situace, se vždycky spálí. Američanům se to stalo už třikrát a tak se nemůžeme divit, že do toho dočtvrté nejdou.

Tématem prvního workshopu je geopolitika, tedy velice široké téma bez jednotné definice. Co byste doporučil delegátům, aby do této problematiky pronikli?

Existuje názor, že geopolitika je samostatná věda. Já jsem již říkal, že si myslím, že je to vhodná analytická metoda, která je extrémně přínosná pro realistickou analýzu mezinárodních vztahů. U každého aktéra bychom měli umět určit, co jeho sílu zvyšuje a oslabuje. A potom bychom se měli koukat na proměny v redistribuci síly v globálním kontextu. Když se začne od menšího cíle, je možné se postupně dostat k těm složitějším, do hloubky jdoucím pokusům zkoumat geopolitiku. A to ne jako nástroj, ale jako samostatnou vědní disciplínu, která má ideální představu o tom, jak a proč je svět strukturován a jak to vykládat.

BARBORA OBRAČAJOVÁ

PHDR. MICHAL ROMANCOV, PH.D.

Absolvent Univerzity Karlovy a specialista na disciplínu politické geografie se hrdě hlásí k učitelké profesi. Tě se věnuje již patnáct let. Začínal na Institutu politologických studií na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, kde mladé a nadějně politology učí dodnes. Zároveň má za sebou pracovní zkušenosti i ze Západočeské univerzity v Plzni. V současné době vedle působení na FSV UK vyučuje i na katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Metropolitní univerzity v Praze.

Ze Summitího Twitteru

@NataliiiSt: Úspěšným delegátům gratulujeme! #pakistan #gotit @studentsummit

@studentsummit: Již za několik dní! Sledujte naši real-time reportáž a neváhejte se zapojit. Stačí přidat @studentsummit, buďte s námi! #WS #tesimese

@Barca_Bu: Že je v #HRC opravdu rodná atmosféra bylo poznat i při loučení..jako útěcha slouží příslib výletu:-) #mamenovekamarady

@ThuThuyTruong: #BUDU stále happy! Překvapení ve #Starbucks mě málem rozbrečelo. Nevím kdo to byl, ale díky! Budu ●◆★ @studentsummit!

Washingtonské barikády

» pokračování ze str.1

Pamětníci umírněného soupeření mezi demokraty a republikány se nestačí divit – kdysi kosmetické rozdíly mezi oběma stranami se změnily tak, že dnes činnost Kongresu zcela paralyzují. Chceme-li zablokovanému Washingtonu přijít na kloub, musíme každopádně zabrousit do doby, kdy Amerika mívala něco nesmírně důležitého – společného nepřitele.

JAK JE DŮLEŽITÉ MÍTI SSSR

Do rozpadu Sovětského svazu hlasovali američtí kongresmani jen zřídkakdy podle striktní stranické linie. Republikáni platili za zavilé antikomunisty a agenti rozpočtové odpovědnosti, v první řadě jim ale šlo o zajištění stabilního obchodního prostředí. Demokraté zavedli nejprve sociální pojištění a následně také zdravotní pojištění pro seniory, zároveň si však uvědomovali, že si USA nemohou žít dlouhodobě nad poměry.

Volební obvody se skládaly z širšího spektra voličů, což v praxi znamenalo, že si žádný z kandidátů nevystačil s programem, který by konvenoval pouze voličům jeho strany – aby uspěl, musel přesvědčit také někoho „z druhého břehu“. Stranická příslušnost byla navíc spíše záležitostí rodinných tradic než ideologie. A co bylo vůbec nejdůležitější, v boji proti strašáku komunismu tahali zástupci amerického národa v červených i modrých kravátkách za jeden provaz. Jakmile však sovětské nebezpečí pominulo a západní svět se začal samolibě

vzhlížet v zrcadle, které mu nastavil Francis Fukuyama svou vizí konce dějin, začala stranická vyhraněnost v USA nabírat své dnešní rozměry.

NA OPAČNÝCH STRANÁCH

Překreslení volebních obvodů odsálo názorovou pluralitu. Tam, kde se dříve mísili demokraté s republikány, převládla rudá či modrá. Kandidáti již dávno nespoupejí o nakousnuté voliče protivníka, ba naopak – čím dál častěji sází na radikální hesla určená skalním příznivcům svých stran.

Demokrat Bill Clinton proti sobě, přes veškerou snahu docílit opaku, sjednotil republikánskou stranu, republikán George Bush udělal stejnou službu demokratům. Sázka na boj proti terorismu také příliš nevyšla – radikální islamisté jsou zkrátka příliš roztrženi na to, aby mohli sehrát úlohu nepřítel-sjednotitele. Kongres tak přestal být místem, kde se schvalovaly zákony, které v první řadě odpovídaly americkým, nikoli stranickým zájmům.

Roman Joch upozorňuje na fakt, že otcové zakladatelé „zavedli ústavní systém vzájemně nezávislých složek moci, jež se mají vzájemně vyvažovat a kontrolovat. Má to dokonce mezi nimi skřípat...“ Problém spočívá v tom, že ve Washingtonu nic neskřípe. Kongres je dnes ideologickým soupeřením ochromen do té míry, že krize již neřeší, ale pouze odsouvá. A americká zahraniční reputace se zatím léčí ze stále hlubších šrámů.

CAN WE?

Prvního října podmínila fundamentalistická Tea Party další financování administrativy a navýšení dluhového stropu odložením platnosti reformy zdravotnictví. Obama, pro kterého je dotažení „Obamacare“ dle trefné glosy Daniela Anýže jedinou vyhlídkou na zápis do historie, nemohl ustoupit a patová situace byla na světě. Pádu přes fiskální útes tak zabránil až kompromis z noci na 17. října, který se ukuchtil za pět minut dvanáct.

V tomto ohledu se ovšem na americké politické scéně neudálo nic mimořádného. Republikáni prožili déja-vu taktických chyb z posledního vládního „shutdownu“ před 17 lety, navyšování dluhového stropu se pak ve Washingtonu dostalo na přetřes již 54krát. V kontextu těchto „tradic“ se vyplašené komentáře dvou největších věřitelů Spojených států, Japonska a Číny, možná jeví jako hysterické. Slova Pekingu o pravém čase na „deamerikanizaci“ globálního systému však nutí k zamyšlení. Americké vnitropolitické divadlo sleduje svět na každý pád pod drobnohledem a mnozí partneři USA již začínají pochybovat o jejich důvěryhodnosti.

Spojené státy se mohou zase o něco více zadlužit. Akutní krize byla zažehnána. Ne však na dlouho. Vláda má prostředky na svůj provoz do ledna, limit dluhu bude třeba znovu navyšovat v březnu. A pokud Amerika do té doby nevybředne ze svých ideologicky polarizovaných bažin, bude pro ni příští náraz na dluhový strop o poznání bolestivější.

TEREZA RASOCHOVÁ

EKONOMIKA

Euro a finanční krize

Od roku 2008 se velká část rozvinutých ekonomik nachází v období významného ekonomického zpomalení, jinými slovy je v krizi. Mnohé evropské země se ovšem odlišují od jiných částí světa v podobné situaci svou společnou měnou – eurem. Pohlédněme se tedy po jeho vlivu na vznik a průběh této krize.

V mezinárodních financích platí známé trilema. Země se musí rozhodnout mezi umožněním volného pohybu kapitálu, autonomií při provádění peněžní politiky a stabilitou kurzu své měny. Volbou dvou z těchto tří parametrů je automaticky nedostupná třetí volba. Vytvořením společné měnové unie se členské země vzdaly možnosti provádět samostatnou monetární politiku. Ta byla de facto svěřena Evropské centrální bance. Eurozóna jakožto typ měnové unie omezovala možnosti svých členů čelit výkyvům v ekonomické aktivitě a nárůstu suverénního dluhu pomocí měnové politiky.

Ustálením měnového kurzu a přechodem ke společné měně významně klesá nejistota a transakční náklady při provádění investice. Z pohledu mezinárodních investorů tak odpadlo riziko fluktuací měnového kurzu, vůči kterému se lze pojistit pouze částečně. Pokud dále vezmeme v potaz, že Euro bylo významně slabší než německá marka a naopak podstatně silnější než měny většiny zemí na jihu Eurozóny, a připočteme k tomu s tím související významné exportní přebytky zemí na „severu“, vidíme zde zdůvodnění významného nárůstu dostupných peněz pro veřejný i soukromý sektor na „jihu“.

Avšak zmíněné riziko z výkyvů kurzu se pouze přeneslo na riziko politické. Lehce dostupné peníze za mnohem nižší úrokové sazby „sváděly“ mnohé vlády k navyšování svých výdajů. Tomu měl zabránit Pakt stability a růstu. Nicméně ten byl nejprve bez potrestání porušen Německem a Francií. Při absenci kredibilní hrozby sankcí nebylo možné přimět státy k provádění odpovědné finanční politiky. Principiální změnu sankčního mechanismu přinesl až tzv. Fiskální kompakt z roku 2012.

Ve svém vystoupení v červnu tohoto roku v Praze bývalý prezident ECB Jean-Claude Trichet přiznal, že hlavní chybou předkrizové politiky bylo zanedbání významu strukturálních ukazatelů. Nicméně, jak tvrdí nobelista Robert Mundell, „nikdy předtím zde nebyla měnová unie, která pokrývala tak velký podíl světové ekonomiky a rostla tak úspěšně a tak rychle v průběhu jedné a půl dekády.“

PETR VYSTROPOV

PRÁVNÍ ASPEKTY MEZINÁRODNÍHO DĚNÍ

O co jde v mezinárodním právu

Mezinárodní organizace jsou pevnou součástí dnešního světa a každá z nich má nutně základ v rozsáhlé a zajímavé odnoži práva – takzvaném mezinárodním právu veřejném. To upravuje nejružnější aspekty soužití států a jiných aktérů světového dění. Na vybrané otázky, které se týkají simulovaných organizací a jejich orgánů, se podíváme v této rubrice.

Na Pražském studentském summitu probíhají simulace jednání nejvýznamnějších organizací mezinárodní integrace ve světě – OSN, NATO a EU. Každá z těchto mezinárodních organizací funguje v určitém právním rámci, v určitém výseku tzv. mezinárodního práva veřejného. To je právní odvětví, které původně upravovalo výlučně vztahy mezi státy navzájem, postupně ale přibýly další příměsi, např. právo mezinárodních organizací, právo odzbrojení, ochrana lidských práv, mezinárodní ochrana životního prostředí či mezinárodní ekonomické právo. Tento seriál postupně představí různé právní rámce různých organizací a orgánů, které jsou na Summitu simulovány.

MEZINÁRODNÍ PRÁVO

Nejprve se podíváme na to, oč v mezinárodním právu veřejném vlastně jde. Na rozdíl od práva vnitrostátního, kde je daný suverén – stát –, který právo vytváří a vynucuje, na mezinárodním poli jsou si všechny státy rovny. Říká se, že stát je hlavním subjektem mezinárodního práva (dalším tradičním subjektem

jsou mezinárodní organizace mezivládní povahy, ale i ty jsou vytvářeny úmluvami států). Co to znamená? Obecně je subjektem práva určitá jednotka, které daný právní řád přiznává práva a povinnosti. Na mezinárodním poli tedy především státy a mezinárodní organizace mezi sebou mohou uzavírat různé smlouvy a vytvářet závazná pravidla, kterými se navzájem zavazují a omezují.

Zatímco ve vnitrostátním právu je hlavním pramenem práva zákon, který prošel ústavou vyžadovaným legislativním procesem, v mezinárodním právu žádné „mezinárodní zákony“ neexistují. Důvod je prostý – jak již bylo výše řečeno, není zde žádného suveréna. Hlavními prameny mezinárodního práva jsou smlouvy a obyčeje. Podívejme se na ně detailněji.

SMLOUVA A OBYČEJ

Vedoucím principem v oblasti mezinárodního smluvního práva je, že vážou pouze státy, které je mezi sebou uzavřely (platí tedy pouze inter partes, což je zásada známá i z občanského práva). Mezinárodní úmluvy

mohou být buď bilaterální – uzavřené mezi dvěma státy (např. smlouva mezi Českou republikou a Polskem o dodávce padesáti traktorů), nebo multilaterální – s více smluvními stranami (např. Charta OSN jakožto zakládací dokument Organizace spojených národů s 193 signatáři).

Mezinárodní obyčej ke své existenci nepotřebuje žádný podepsaný dokument – zpravidla se utváří na základě dlouholeté společné praxe většiny států a zejména vzájemného přesvědčení, že dané pravidlo je právně závazné (což je aspekt, který obyčej odlišuje např. od pravidel etikety či diplomatického protokolu). Mezinárodní obyčej jinak působí jako „mezinárodní zákon“ – vznikne-li, působí tzv. erga omnes (vůči všem).

IUS COGENS

Existují dokonce taková pravidla mezinárodního práva, která jsou závazná pro všechny státy za všech podmínek. Jde o tzv. ius cogens, tedy kogentní normy mezinárodního práva, které se vyznačují tím, že se od nich za žádných podmínek nelze odchýlit ujednáním či praxí států. Mezinárodní společenství zapovídá určité necivilizované a nehumánní praktiky a všeobecně je proto uznáván zákaz genocidy, pirátství, otrokářství, mučení a zákaz útočné války (tzv. zločin agrese).

Příště: Právní rámec OSN.

KRISTIÁN LÉKO

ČTENÍ K TÉMATU

IDEOLOGIE VE FILMU

Zvrhlíkův průvodce ideologií

Určitě znáte situaci, kdy je váš přednášející sice velký odborník na probíranou látku, ale v jeho podání je těžko stravitelná. O to cennější je, když jsou přední intelektuálové schopni podávat své myšlenky poutavě. Mezi přední popularizátory moderní kritické vědy patří také slovinský neomarxista Slavoj Žižek. Ve svém filmu Zvrhlíkův průvodce ideologií ukazuje na záběrech z nejnámějších filmů (např. Matrix či Titanic), jak funguje ideologie v naší společnosti. Film právě přichází do kin a jedná se o nepřímé pokračování Zvrhlíkova průvodce filmem, který Žižek natočil před čtyřmi roky.

MÍŘÍ NĚKAM NAŠE SPOLEČNOST?

Konec postkomunismu: Od společnosti bez naděje k naději bez společnosti

Chorvatský spisovatel a filozof Boris Buden si položil zásadní otázku: Pokud jsme v roce 1989 vykročili směrem zpět do Evropy, jakou podobu na sebe tento návrat bere dnes? Jeho kniha Konec postkomunismu: Od společnosti bez naděje k naději bez společnosti se pak stala shrnutím jeho postřehů a čtenáře překvapí jak svou kritičností vůči naší společnosti, tak tím, jaký má po celé Evropě ohlas. Buden se věnoval množství politicko-sociálních fenoménů, a to jak teoretických, tak i takových, které se nás dnes bezprostředně týkají, např. v souvislosti s církevními restitucemi tolik skloňovaný návrat náboženství do veřejného prostoru.

PROŽIJTE HISTORII NA VLASTNÍ KŮŽI

Europe Universalis IV

Stejně jako je zajímavým médiem kniha či film, je jím také počítačová hra. Už dávno se nedíváme na hry pouze jako na zábavu, ale čím dál častěji se akcentuje i schopnost vzdělávat a učit (a to rozhodně ne pouze angličtinu). Pokud se chcete dozvědět víc o fungování středověké Evropy, o diplomacii, náboženství a hospodářství této doby, možná by se vám tak mohla líbit strategie Europe Universalis IV, která nedávno vyšla. Tato tahová strategie z vás udělá pána jednoho z feudálních států. Hra klade velký důraz na detailní zpracování a široké encyklopedické informace.

Revoluce v Egyptě trochu jinak

commons.wikimedia.org

Vlna revolucí, které dnes označujeme jako Arabské jaro, není ještě zdaleka u konce. V některých státech stále ještě zuří ozbrojený konflikt a jiné jsou na cestě přechodu k demokracii nebo se alespoň snaží co nejlépe vyrovnat s nově nabytou politickou svobodou. Největší země, která se musí s revolučním napětím vyrovnávat, je Egypt. Tato osmdesátimilionová země se ostatně potácí na hraně revoluce již posledních několik let.

Co byl původně protest proti autoritářskému prezidentovi, se postupem času změnilo v tvrdé soupeření různých složek společnosti. Poté, co byl prezident Mubarak odstraněn, se moci ujala armáda, aby zajistila přechod k předčasným volbám. Ty vyhrála islamistická strana Muslimské bratrstvo a následně začala zemi měnit způsobem, který se nelíbil ostatním hráčům na poli egyptské politiky, sekulárním demokratům, armádě a dokonce ani zástupcům egyptských odborů. Nakonec byl zvolený prezident Muhammad Mursí opět odstaven armádou, a to za podpory masových demonstrací, které tento vojenský puč de facto legitimizovaly.

Když se dnes díváme na egyptskou revoluci nebo čteme v médiích o posledním

vývoji v této africké zemi, nelze se ubránit tomu, že existuje jeden pohled, jak celou situaci číst – v Egyptě jde o střet mezi islamismem a sekularismem. Existuje však ještě další, byť radikálnější a netradiční čtení celé situace.

KOŘENY REVOLUCE

Příčinami revolucí se zabývala řada autorů ze všech možných politologických škol. Některé z nich staví svou analýzu na materialistickém čtení společenského vývoje, tedy že ekonomická situace je základem pro revoluční nálady. Samotné arabské jaro také začalo ve chvíli, kdy se mladý tuniský chlapec demonstrativně upálil, nikoli však na protest proti nesvobodě či potlačování náboženské svobody, ale z naprosté frustrace

a neschopnosti zajistit si důstojné živobytí.

Stejně tak v Egyptě byli pracující v zemědělství v zoufalé situaci, do které se země dostala po řadě opatření, které postupně otvíraly její trh, liberalizovaly práci a snižovaly dotace do sociálního zabezpečení.

Nejsmutnější je potom fakt, že ani jedna ze současných stran nemá ambice tuto situaci měnit. Muslimské bratrstvo sice poskytuje množství charitativních služeb, ale systémově nemá ambice nic měnit, navíc za ním stojí silná skupina „muslimských milionářů“, kteří mají na zachování současného stavu zájem. Egyptská armáda zase vlastní obrovskou část egyptské ekonomiky (některé odhady hovoří až o 40 %). A nakonec liberální demokraté jsou veskrze spojeni s globálními institucemi, jako je například Mezinárodní měnový fond, které podle všeho Egypt do jeho ekonomické situace nepřímo dovedly.

Situace v Egyptě se tak dá číst také jako střet obyčejných pracujících Egyptanů proti těm, jejichž zájmem je pouze zisk. Dokud tento problém nebude vyřešený, situace se v této zemi nezlepší.

MATOUŠ HRUŠKA

LIDSKOPRÁVNÍ BIOGRAF: ÚŽASNÝ ÁZERBÁJDŽÁN

Na pomezí západního a východního světa leží země dvou tváří. Stát, který se světu prezentuje jako moderní a svobodný, kde díky ekonomickému rozvoji rostou mrakodrapy, jako houby po dešti. Pod tímto obrazem se však skrývá represivní režim, kde se potkává korupce s výrazným omezováním svobody slova. Film Úžasný Ázerbájdžán podává svědectví, jak to v této zemi chodí.

AMERICKÉ CENTRUM
(Tržiště 13, Praha 1 – Malá Strana)

6. 11. v 17:00

PŘIPOMENUTÍ WS

- II. workshop – 7. prosince 2013
- III. workshop – 11. ledna 2014
- IV. workshop – 15. února 2014
- V. workshop – 8. března 2014

Rada bezpečnosti – UNSC

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Představení orgánu, předsednictva a delegátů
- Reálná Rada bezpečnosti OSN
- Jednací hra Kmenová rada
- Seznámení se s prvním bodem agendy

Ačkoli všichni naši delegáti, kteří právě vcházejí do prostor Vysoké školy ekonomické, prošli první velkou zkouškou v podobě přijímacího řízení, mnohé další jsou ještě před nimi. A obzvláště v Radě bezpečnosti na ně bude čekat bezpočet výzev, překážek a nesnází, ale i množství inspirativních zážitků a unikátních příležitostí. Koneckonců Rada je jenom jedna a ti, kdo v ní zasednou, musí být připraveni na vše.

CO NÁS ČEKÁ

Účastníci modelu OSN, kteří si vybrali právě Radu bezpečnosti, si v následujících měsících vyzkouší řešení těch nejpalčivějších globálních bezpečnostních otázek. Role tohoto orgánu je bezpochyby klíčová, proto to budou právě oni, na jejichž bedrech bude ležet odpovědnost za nalezení řešení ke složité situaci Falkland (či Malvín), konfliktů v Demokratické republice Kongo a proble-

archiv

matického statusu Západní Sahary. S tímto složitým úkolem jim samozřejmě pomůže pětice odhodlaných členů předsednictva, kteří budou poskytovat delegátům morální podporu, vytvářet příjemnou atmosféru, ale zároveň je hnát k co nejlepšímu výsledkům. Pokud by to nestačilo, na půdě Rady vystoupí i vážení hosté, kteří delegátům budou moci poskytnout inspiraci, zodpovědět jim jejich otázky z různých oblastí bezpečnostní problematiky a prodiskutovat s nimi jejich názory.

JDEME NA TO

Poprvé se do toho všeho ponoří delegáti právě dnes. Nejprve představíme před-

sednictvo, reálnou Radu a body agendy. Následně prolomíme ledy a zároveň dáme delegátům první příležitost ukázat své vyjednávací a rétorické schopnosti v několika zahajovacích aktivitách. A poté si budou moci vychutnat i první z přednášek na jednotlivé body agendy, tentokrát na téma rezonující v celém dnešním světě – problémů ohledně Falklandského souostroví.

Je toho tedy hodně, co mají delegáti dnes i v budoucnu před sebou. V našich křeslech zasednou ostřílení diplomatičtí veteráni i nezkušení nováčci, ale přesto záleží jen na nich, jak se s výzvami, které je čekají, poperou.

DOMINIK PRESL

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

archiv

Hospodářská a sociální rada byla zřízena za účelem diskuze nad mezinárodními ekonomicko-sociálními otázkami v roce 1946 Chartou OSN. V dnešní době zde dochází ke střetu nad palčivými tématy a otázkami rozvojových cílů tisíciletí. Spravuje a přerozděluje přibližně tři čtvrtiny celého rozpočtu OSN a řídí přidružené organizace a komise.

NA CO SE TĚŠIT

V letošním ročníku Pražského studentského summitu se ECOSOC bude zabývat předně tématy, jako je zdravotnictví, jeho kvalita a dostupnost, přístup k dostupnému vzdělání nejen v rozvojových a rozvíjejí-

cích se státech, vzrůstající problematikou lidí pracujících v zahraničí a v neposlední řadě globálně rostoucí zadlužení států.

PRVNÍ SETKÁNÍ

A co se bude na prvním setkání letošního ročníku v ECOSOCU probírat? Nejdříve se delegáti obeznámí s funkcí Hospodářské a sociální rady a její nespornou rolí ve světové ekonomice a diplomacii. Seznámí se s předsedou a místopředsedy orgánu, zahrají si úvodní hru, díky které se poté poznají i mezi sebou. Dále dojde k projednání a vysvětlení jednacího řádu, stejně jako fungování orgánu v rámci Pražského studentského summitu. Poté se členové

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Představení ECOSOC
- Bod agendy: zdravotnictví
- Příprava v regionech

orgánu dozvědí jak vytvořit co nejlepší a nejkvalitnější stanovisko a jak ho následně využívat při jednání (pro inspiraci se předvedou doporučené a ověřené zdroje k čerpání informací) a jak správně zastupovat zvolený stát.

Budou představeny jednotlivé body agendy tak, jak se budou probírat na jednotlivých workshopech. Proběhne rozdělení do jednotlivých regionů, díky čemuž si budou moci delegáti začít hledat vhodné spojení pro každý bod agendy a naopak zjistit, kteří delegáti zastupují opačné názory. Následně proběhne představení a úvod do prvního bodu agendy, týkající se zdravotnictví a přístupu k lékům. Toto téma začíná mít na mezinárodní scéně stále větší význam. Delegáti si vyzkouší samotný průběh jednání a na závěr dostanou zadání prvního úkolu – napsat stanovisko na první bod agendy, aby měli z čeho vycházet na příštím setkání v prosinci.

KRYŠTOF MÍŠEK

Rada pro lidská práva – HRC

archiv

Přijímací řízení i hodnocení esejí je zdárně za námi. Pečlivě byli vybráni všichni delegáti tedy i vy, členové Rady pro lidská práva, před kterými je nyní první přípravné setkání XIX. ročníku Pražského studentského summitu. Určitě se mezi námi najde řada nováčků, kteří pořádně neví, co je čeká. Nechceme vás ochudit o různá překvapení, proto nebudeme při popisu programu zabíhat do přílišných podrobností. Avšak stručně lze nastínit, co nás vlastně během sobotního odpoledne čeká.

PŘEDSTAVOVÁNÍ

První sobota bude, jako obvykle, spíše seznamovací. Nejen, že se delegátům představíme

my, členové předsednictva, ale prostřednictvím různých her a aktivit se seznámíte i mezi sebou. Vzhledem k tomu, že je důležité vědět, na půdě jakého orgánu se vlastně nacházíme a co je jeho úlohou, nezůstane stranou ani samotná Rada pro lidská práva, která bude také podrobně představena.

UMĚNÍ ARGUMENTACE

Argumentace a výměna názorů bude provázet celý náš ročník, všechna naše jednání, všechny debaty i ústní „přestřelky“. Již na prvním workshopu nás tedy čeká několik aktivit na procvičení argumentace, které budou doplněny radami jak účinně a správně argumentovat – což můžete ná-

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Představení HRC, předsednictva, delegátů
- Argumentační aktivity
- Jak psát stanovisko

sledně využívat ve skupinách s ostatními delegáty. Diskuze ve skupinách, případně regionech, nás bude provázet celým ročníkem a doufáme, že všichni tak budou mít dost příležitostí ke konfrontaci svých názorů se svými kolegy.

OBÁVANÁ STANOVISKA

Část odpoledne bude věnována i stanoviskům, která každoročně potrápí nejednoho delegáta. Jak nejlépe shrnout postoj svého státu? Jaké jsou požadavky vašeho státu? S kým spolupracovat? Jak napsat kvalitní stanovisko? Kde vyhledávat informace? Pokud neznáte odpovědi na tyto otázky, nevádí. Máme před sebou kus cesty, na jejímž konci budete znát nejen tyto informace, ale i mnohem víc. Na závěr nezbyvá než doufat, že se sejdeme v co nejhojnějším počtu a strávíme spolu odpoledne, kterého rozhodně nebudete litovat.

IVETA ZETOCHOVÁ

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

archiv

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Seznamovací hra
- Úvod do mezinárodních vztahů
- Regiony
- Trailer na I. bod agendy

Delegáti zasednou v Organizaci pro výchovu, vědu a kulturu na Pražském studentském summitu již třetím rokem. Opět se vydají na dlouhou cestu, na které získají kromě nových schopností a zkušeností spoustu kontaktů a přátel. V rámci přípravné části nebude opomenut žádný ze čtyř základních pilířů, na kterých tato organizace stojí. Kromě obecně známé kultury svůj prostor dostanou také věda

a výchova či nejméně známý pilíř věnující se komunikaci a informacím.

NOVINKY? ANO!

Na prvním přípravném setkání se mohou těšit na představení nového formátu, ve kterém bude probíhat odpolední část programu v UNESCO. Delegáti se mohou připravit na pravidelné a úzce zaměřené „rubriky“. Oproti předchozím ročníkům bude posílena teoretická část, která delegátům poskytne množství informací, které jim pomohou nejen v jejich delegátské kariéře.

Každý z workshopů bude mít své tematické zaměření, na tom prvním budou mít delegáti možnost nahlédnout do problematiky mezinárodních vztahů. Čeká je představení nejen

předsednictva, ale také orgánu samotného. Samozřejmě nebudou připraveni o skoro již tradiční argumentačně-seznamovací aktivitu, která všechny bez výjimky vtáhne do víru vyjednávání a přesvědčování svých kolegů. Přestože je UNESCO jedním z nejpočetnějších orgánů, je v něm kladen velmi velký důraz na individuální přístup a rozvoj každého z delegátů. Diskuze a aktivity v regionálních skupinách umožní zapojení všech zástupců států, což jim následně přinese poptávané ovoce v podobě rozvoje rétorických a argumentačních schopností.

PŘÍPRAVA NA BUDOUCNOST

Neopomenutelnou bude část pojmenovaná „Jak být správným delegátem“, díky které delegáti získají praktické informace a schopnosti pro jejich budoucí působení v roli vrcholných diplomatů, ale také pro jejich budoucnost. Dozví se o důležitosti kvalitního výběru zdrojů nebo jak nejlépe napsat zprávu o stanovisku a spoustu dalšího.

Přátelská atmosféra, vždy panující v tomto orgánu, je pověstná a čeká delegáty i letos. Těšíte se také?

JAN ŠOTOLA

Program OSN pro životní prostředí – UNEP

Pokud vás zajímá prostředí, ve kterém všichni žijeme, tak jste na půdě Programu OSN pro životní prostředí správně. Právě zde se vede diskuze a vznikají mezinárodní dohody o tématech s celosvětovým dopadem. Dohody, které mohou zlepšit život milionům obyvatel naší planety nebo jej naopak zhoršovat. Záleží na tom, jaké zájmy v danou chvíli převáží. Bude mít navrch „environmentalismus“ nebo zvítězí jeho odpůrci? A jak do jednání promluví velké mezinárodní firmy? To vše bude záležet na vás, delegátech UNEP.

JAK BUDE VYPADAT CELÝ ROČNÍK

V průběhu ročníku se vžijete do role diplomatů zodpovědných za výsledná jednání. Reč bude o ohrožených druhích, znečištění vody a ochraně krajiny. Mimo samotného jednání, které bude tvořit významnou část programu, se však můžete těšit i na další aktivity. V průběhu pěti přípravných setkání dostanou prostor zajímaví hosté, kteří obohatí vaše vědomosti. Nedílnou součástí je seznámení s jednotlivými body agendy. Získáte základní přehled v dané problematice. O co jde? Co je podstata problému? Jak ho řešit? Pro jednání je také důležité znát něco z teorie vyjednávání a zkusit si mluvený

projev – i na to bude prostor. A aby setkání nebyly pouze o jednání a přednáškách, na programu se objeví i zábavné hry. Tolik k tomu, co nás čeká během celého ročníku a nyní již k dnešnímu dni.

archiv

CO NÁS DNES ČEKÁ

V průběhu prvního setkání vás nejprve čeká seznámení s tím, co UNEP je. Jaké jsou his-

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Seznámení s UNEP
- Udržitelný rozvoj
- Ohrožené druhy
- Stanoviska – co jsou a proč je psát?

torické mezníky? Odkud je UNEP řízen? A co vlastně dělá? Následovat bude téma udržitelného rozvoje. Zjistíte, kdy tento pojem vznikl a co přesně znamená. V době, kdy je tento fenomén často skloňovaný, je

tato znalost téměř nezbytná. Dále je na programu představení prvního bodu agendy. Získáte obecný přehled o situaci ohrožených druhů, o tom, proč je chránit a naopak, proč je raději nechránit. Poslední část bude čistě praktická. Zjistíte proč a jak psát stanoviska svých států k jednotlivým bodům agendy. Inu, máte se na co těšit.

JAN HLAVÁČEK

Světová obchodní organizace – WTO

archiv

Nostalgie organizátorů, kteří pro ministry simulace WTO téměř půl roku pracovali na tom, aby se nezadržitelný, lety prověřený stroj plující pod vlajkou liberálního mezinárodního obchodu, dal do pohybu, vypadá v kontextu teprve prvního workshopu jako nutný omyl. Vybízí i k úvaze, co se tedy bude dít, až se nám společně podaří tu rozmanitou společnost spojenou konsensem úspěšně navigovat pěti workshopy a konferencí na konci. My jsme ale odhodlaní, což vy, kteří se vracíte, velmi dobře víte. Odhodlaní udělat téměř všechno proto, aby, jako vždy, bylo na co vzpomínat.

SPOJENCI JSOU TRADIČNĚ SILNÍ

Jsmo rádi, když dokážeme zaujmout – a pokud je zaujetí vzájemné, je dlouholetá spolupráce na nejlepší cestě, což platí již pro váženého hosta prvního workshopu. Člen Stálé mise České republiky ve WTO, zakladatel simulace WTO v rámci PSS, takřka neviditelný nehrající kapitán týmu, člověk

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Úvod a přivítání delegátů
- WTOctivity (icebreakingová hra)
- Ženevská spojka (host, Jan Walter)
- Práce s informacemi, soft skills

zaštiťující odbornou úroveň našich backgroundů, ženevská spojka a studnice těch nejaktuálnějších informací, k nimž má přímý pracovní přístup. Jan Walter souhlasil s výletem zpět do své vlasti, aby ministrům přiblížil realitu jednání nejdůležitějšího multilaterálního obchodního systému této planety.

JEN HOSTÉ NÁM NESTAČÍ

Zaujmout atraktivními hosty (a ne všichni jsou zakladatelé orgánu, v němž sedíte) je však málo. Odhadem šedesát hodin našeho vyměřeného společného času postupně odhalí nejen zvláštnosti, které nás odlišují od dalších organizací, s nimiž se setkají kolegové ve vašich delegacích. Takovými principy jsou schvalování dokumentů jednomyslnou shodou, Doložka nejvyšších výhod nebo množství a efektivita kuloárních jednání. Nejzkušenější tým Summitu totiž sází i na nečekaně propracovaný, pestrý, vyvážený a motivující vzdělávací formát, který doslova komukoliv umožňuje proniknout do tajů vysokoškolské ekonomie a z jednání vytěžit pro svůj stát maximum, nehledě na jeho zeměpisnou velikost.

MATÚŠ ŠKORÍK

Model NATO

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Ice-breaking
- Introduction to the geopolitics
- Speaking theory
- Delegate's work

After tough application process only 28 best were chosen to take part in Model NATO. In the essays we have witnessed dozens of different arguments – from human rights to Swahili proverbs with elephants and only those twenty-eight managed to persuade the judges that they deserve to have a chair in the North Atlantic Council.

DEAR AMBASSADORS,

During the following months, you will have an unique opportunity to experience a project that can give you immensely much. You can enhance your English, you will learn about geopolitical issues, you have a chance to debate with renowned guests and you will meet many friends. Model NATO can help you make a step further in your life if you take an active part in.

Ever wanted to meet student of the US Ivy League and ask him questions about studying

archiv

abroad but never had the chance? You will have it. Ever wanted to practice your English someplace else than just in school? You are on the right place. Wanted to visit a military base? We will do our best to make it happen. Ever wanted to speak in front of almost four hundred people but never had the chance or courage to do so? You will have both by the end of Model NATO.

BLOOD, SWEAT AND TEARS

This year we strive to offer more than ever before but as there is more at stake, this season will be more demanding than the ones before. There will be obligatory position papers and assignments and therefore home preparation will be absolutely necessary. But the time invested will pay off as there are

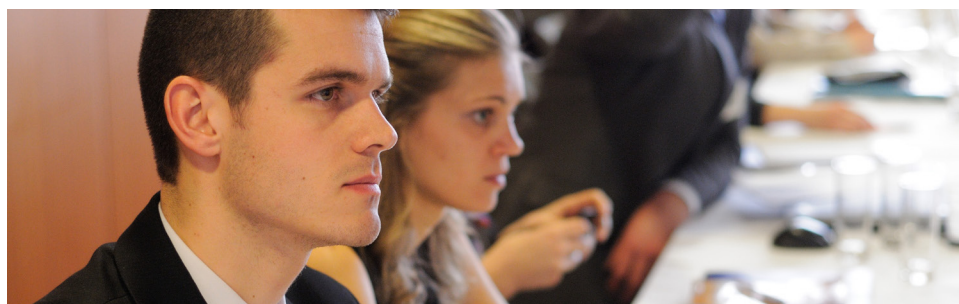
many benefits in the hard work. Thanks to feedback of position papers you can enhance your writing skills. Through rhetorical activities you will improve both vocabulary and speaking skills. And thanks to research and home preparation you can become the best ambassador no matter whether you represent the smallest or biggest country in the council.

But do not think about Model NATO as a scary labour camp. The activities will be fun, the guests will be interesting and all the home work will result in negotiations on much better level which you will enjoy more. Try to stay on top of thing (just as we will try to) and let's make this experience great. Ready, set, NATO!

ŠIMON PRESSER

Model EU

archiv

Evropská unie v posledních letech zažívá perné období. Éru ekonomické konjunktury a optimistického rozšiřování o nové členské státy vystřídaly chmury. Přitom jako projekt nadnárodní ekonomické a politické integrace nemá EU ve světových dějinách období. Model EU je nejmladším pilířem Pražského studentského summitu, přičemž svým účastníkům z řad vysokoškoláků nabízí příležitost „rozhodovat“ o osudech půl miliardy evropských občanů.

O CO PŮJDE

Dvacet osm účastníků Modelu EU se během pěti přípravných setkání a čtyř dnů konference učí efektivně pracovat s informačními zdroji, získaná data přetvořit ve skvělé argu-

menty a sebevědomě je přednést před plénem. Platformou k naplňování tohoto cíle je simulace jednání Rady EU, kde zasedají oboroví ministři jednotlivých členských států. Na půdě Rady EU se nerozhoduje o velkých vizích, nepřijímají se zde vzletné, ale bezobsažné deklarace, nýbrž se zde řeší „reálné“ problémy evropské ekonomiky a politiky. Částečně se ovšem simuluje také méně formalizovaný orgán zvaný COREPER, kde se problematika předjednává tak, aby později v Radě nedošlo k neshodám.

PRVNÍ SETKÁNÍ

Na prvním přípravném setkání se přirozeně bude seznamovat předsednictvo s účastníky, kteří jsou z velké většiny v Modelu EU nováčky, a často také nováčky na Pražském

PROGRAM I. WORKSHOPU

- Představení orgánu
- Minutový valčík
- Prezentace: Jednací řád
- Jednání: Turecko

studentském summitu. Abychom se všichni lépe seznámili, připravili jsme zábavnou hru založenou na improvizaci, takzvaný „minutový valčík“.

Poté už se vrhneme do seznamování se samotnou simulací Rady EU, jejíž pravidla nejsou úplně jednoduchá – například hlasování nezřídka probíhá za pomoci institutů jako kvalifikovaná většina či vážené hlasování. Jelikož jedním z cílů projektu je naučit účastníky dobře vystupovat a argumentovat, hned na prvním přípravném setkání si zajednají, a to v obecné politické debatě na téma možného přistoupení Turecka v kontextu politických událostí poslední doby. Aby ale jednání nebylo zcela nespoutané, naše „strážkyně řádu“ poskytne účastníkům nezbytný úvod do Jednacího řádu, jehož výtečné zvládnutí je znakem každého dobrého delegáta.

KRISTIÁN LÉKO

Proč sdílet sedátko s celým městem

Pojednávat o globálním trendu sdílení kol se může zdát asi takovou absurditou, jako když Nejvyšší soud USA rozhodoval o fundamentálním významu golfového vozíku pro tuto hru. Přesto ale není označení bike-sharingu jako revoluce pro infrastrukturu a životní prostředí vůbec přestřelené.

Začalo to padesátkou kol umístěných k užívání v nizozemském Amsterdamu v šedesátých letech minulého století. Obyvatelstvo koncept volného užívání „kol zadarmo“ však vzalo doslova a ani ne za měsíc byla všechna nadobro pryč. Nicméně navzdory nejistým začátkům se sdílení kol za padesát let vývoje posunulo do úplně nové dimenze – dle týdeníku The Economist už se k revolučnímu způsobu ekologizace dopravy uchýlilo již více než 500 měst v 50 zemích světa, od Dubaje po Havaj.

GLOBALNÍ-LOKÁLNÍ

Mezi hlavní plasy sdílení cyklo dopravy patří zejména odlehčení náporu na ovzduší

ve městech a tedy snižování negativního vlivu automobilismu i snadnější cenová dostupnost pro koncového uživatele. Zároveň se s rostoucím počtem cyklistů zvyšuje pravděpodobnost volného místa na parkování v centru pro zaryté motoristy. Mnoho komentátorů si troufá i na chvalozpěvy ohledně nenásilné podpory fyzické aktivity obyvatel a redukci obezity.

Ve světovém porovnání to vypadá, že se jednotlivá města snaží předejnat ve vytváření příznivých podmínek pro cyklisty. Ve světle zavedení bike-sharing systému probíhají obrovské investice do infrastruktury a sítě cyklostezek. Prakticky tak mají tyto projekty vliv na další vývoj mapy města, což jde nejmarkantněji pozorovat na nových

zástavbách okolo konečných stanic veřejné dopravy. Proti zlepšování cyklistického pokrytí stojí fakt, že je přítomnost stanice pro sídlení vnímána jako výhoda do té míry, že může být důvodem zvýšené ceny nájmu v sousedství.

Z ČÍ PENĚŽENKY?

Z hlediska financování a vývoje bývají z velké části podniky provozující tuto službu v rukách státu, jako tomu je například ve Španělsku, případně jsou vlastněny soukromými firmami v úzké spolupráci s veřejnou správou. Vzhledem k ceně půjčování, které bývá velice nízké, je však velmi těžké při nákladech na údržbu z provozu vykázat zisk. To se povedlo pouze v New Yorku. To však odráží hlavně výše měsíčních plateb koncového uživatele, která je až pětikrát vyšší. V každém případě jsou ale kola reklamní plochou téměř všude, čehož využívá i sponzor pařížského systému, reklamní společnost JCDecaux. Ta do projektu investuje peníze výměnou za možnost inzerce prakticky po celé francouzské metropoli, čímž se de facto zvyšuje návratnost finanční investice do projektu.

A CO PRAHA?!

V Praze je debata ohledně zavedení centrálního systému spíše rozpačitá, dosavadní výsledky snahy jsou k vidění na Karlíně nebo v Praze-Suchdol. Náměstek primátora pro dopravu Josef Nosek přitom jasně vyjádřil svou podporu i pro rozsáhlejší a sofistikovanější systém sdílení i v celopražské rovině. Toho by se mělo ujmout sdružení „Nikol“ za aktivního přispění města. Jak to ale dopadne, je zatím ve hvězdách.

BARBORA OBRAČAJOVÁ

DELEGÁTSKÝ DUEL

Daniel Netrval
DELEGÁT BRAZÍLIE

Je regulace vzhledu balení tabákových výrobků správnou cestou ke snížení počtu kuřáků?

Kristýna Záborská
DELEGÁTKA AUSTRÁLIE

Pro zákaz reklam na tabákové výrobky v televizi, rádiu a tištěných médiích zůstal atraktivní vzhled balení posledním lákadlem nových kuřáků. Proto také v roce 2001 přistoupila Brazílie jako druhá země světa a první země Latinské Ameriky k povinnému užívání varovných obrázků na všech baleních tabákových výrobků. Brazilská vláda zastává názor (který vychází z mnoha studií), že právě odpudivý a jednotný vzhled cigaretových krabiček zajistí pokles míry kouření, hlavního viníka rakoviny plic v naší společnosti, a značně omezí příbytek nových kuřáků. Je to velmi účinné opatření, které však žádným drastickým způsobem nezasahuje do svobody podnikání, neboť nijak přímo neomezuje prodej ani nákup tabákových výrobků.

Za hlavní přínos změny tabákových obalů je považováno snížení počtu převážně mladých spotřebitelů. Zde se mi líbí ta upřímnost. Starší a již závislé kuřáky by jistě nerozhodila změna obalu. Nebo možná ano, ale většinou by to bohužel nezabránilo se svou závislostí skoncovat. Myslím, že pokud se na krabičky dostane zdravotní varování na 65 % obalu, větší vliv by to mohlo mít na děti a mladistvé. Ovšem přistoupila bych zde k oněm drastickým obrázkům, jelikož „Kouření škodí zdraví“ přes jakkoliv velké procento plochy podle mého prostě nestačí. Navíc bych se přiklonila k názorům, že tabákovým výrobcům je tímto zasahováno do duševního vlastnictví.

Jsem delegát – a co dál?

Není důležité, zda jste letos úplnými nováčky, teprve se rozhlížíte a nevíte co dřív, nebo se Summitu účastníte již poněkoliakáté, ve formě a plní nadšení. Otázku „Jak být dobrým delegátem?“ si jistě dřívě či později položí každý z vás. To, abyste se co nejlépe připravili na jednání na konferenci, od vás ovšem vyžaduje určitou spolupráci. Takže co je třeba udělat, aby z vás byli ti nejlepší delegáti?

Nejdříve je třeba si uvědomit, na jakých principech Summit staví. Ačkoliv jde o především vzdělávací projekt, nečeká vás zde žádné biflování, testy či zkoušení. Summit vzdělání nabízí a je zcela na vás, jak tuto nabídku využijete. Čím více úsilí a času investujete, tím více se to odrazí na tom, co si na jaře z projektu odnesete.

TĚŽKÁ PRÁCE DELEGÁTA

V první řadě nepodceňte přípravu. Budete-li vědět něco málo o svém státu a o organizaci, ve které ho zastupujete, porozumíte-li bodům agendy a tomu, co chcete

prosadit, Summit se rázem stane mnohem zábavnější a zajímavější. Během přípravné části dostanete velký prostor k objevování a byla by škoda ho nevyužít. Čtete doporučené materiály, pracujte s informacemi, pište stanoviska a učte se. Práce delegáta je dlouhá a soustavná a vyžaduje péči. Věřte, že když budete na konferenci plácát páte přes deváté, ostatní to poznají.

NESTAČÍ JEN PŘIKYVOVAT

Stejně jako není dobré řečnit bez přemýšlení, tak byste ani neměli skončit ani u toho, že nebudete mluvit vůbec. Na workshopech

na vás čeká řada přednášek a aktivit, které budou mít za úkol zlepšit vaše řečnické, argumentační, či jiné dovednosti a rozvíjet znalosti o světě kolem nás. Zapojte se. I když budete mít perfektně napsané stanovisko, nikdy se vám ho nepodaří prosadit, budete-li jen sedět v koutku a pozorovat ostatní. Naslouchat ostatním je rozhodně rozumné. Práce delegáta se ale neskládá jen ze zvedání hlasovacího šítku a vyjadřování podpory průbojnějším spojencům. Snažte se vystoupit ze své komfortní zóny a vymáčknete ze sebe to nejlepší. Diskutujte, ptejte se, dělejte chyby. Kde jinde si tohle můžete dovolit?

Možná, že prosazování zájmů fiktivního státu pro vás nebude v budoucím životě úplně to nejdůležitější. Zkušenosti, které na Summitu získáte, vám už ale nikdo nikdy nevezme. Projít přijímacím řízením nestačí, tak se do toho pusťme.

THU THUY TRUONG

Rice-cropping Japan

archiv V. S.

Studies for half of the day, part-time job the another, extra educational activities at weekends, a lot of computer screen staring and an occasional hang-out with friends. Is this familiar? Try a change!

The pace of life of a university or high school student can be demanding, especially if he or she is trying to experience as much as possible. As a result, such student sometimes only knows the weather outside thanks to online forecast instead of actually seeing it. But life can be very different, as even I discovered as a WWOOFer at Brown's field.

WWOOFing is a form of volunteering, where such a volunteer works for a host family on a farm or a field for food and a place to sleep. In my case it was a lovely homestead between Tokyo and the ocean, where I spent a month with promoters

of macrobiotic lifestyle. It was not only a thorough mind relaxation, but also and incredible international experience and definitely not wasted time.

At organic field, especially in Japan, "natural" is simply natural. Small children are toddling around on the floor without hundreds of special chemicals to protect them from diseases and yet they grow up healthy and strong. Vegetables are grown on the garden, small and crooked, washing machine only uses custom-made powder and the houses are not protected by sturdy walls, instead, the boundaries disappear thanks to a system of mere sliding desks

and pillars. Traditionally, Japanese are also quite specific in their eating habits and they consider their food to be more of a medicine from nature than consumer pleasure.

Another omnipresent idea on a Japanese organic field is community. The level of cooperation and mutual support is fascinating and only comparable to the one of the PSS organising team. Everyone is willing to help at any time and even washing the dishes becomes a social event. Instead of grabbing the delicious piece of cake first, no one dares to bite more than once in case it would not suffice for others. A great shock for me after several years of studying economy where individuality and optimization of each minute is leaking from the walls.

But WWOOFing is not limited to Japan or Asia. You can try it almost anywhere in the world, even in the Czech Republic. The only requirement is enthusiasm, willingness to spend time with strangers and some appeal to nature. Some WWOOFers considered it a life-crossroads; there was a 40 years old graphic designer who wanted to become a baker, an architect wishing to do web design or a bank officer aspiring for her own restaurant. For me, it was a simple way to travel, practice language as Japanese don't really speak English and volunteer, because unlike with other agencies, the costs only included small registration fee and travel expenses.

VERONIKA SMĚLÁ

Správný delegát je k rozeznání...

... hrdě se hlásí ke svému státu...

... je plně ponořen do role...

... a má správně uvázanou kravatu!

ZAOSTŘENO NA: SPORNÁ ÚZEMÍ

Podněstří – stát, který neexistuje

*Všudypřítomný srp, kladivo a hvězda, obrovská socha Lenina. Nena-
chážíme se ve skanzenu komunismu, ale v Tiraspolu, hlavním městě
Podněsterské moldavské republiky. Tento moldavský separatistický
region má vše potřebné k přežívání – jen ale do té doby, co bude
ochoten prosazovat moskevský vliv.*

Úzký pruh země rozkládající se mezi řekou Dněstr a Ukrajinou je oficiálně územím Moldávie. V tomto východoevropském koutě byl však svévolně vyhlášen stát, který odmítl závislost na vládě v Kišiněvu. Podněstří, region, který svou národností, kulturní a historickou od-

lišností nezapadá do moldavské skládky, deklaroval samostatnost v roce 1990. Hybnou silou separatistické skupiny byl strach z případné „rumunizace“ této oblasti po rozpadu Sovětského svazu. Jediné, co ilegálně vzniklou republiku drží nad vodou, je ruská finanční a politická podpora. Působí zde

však vzájemná symbióza – pro Rusko představuje Podněstří vstupní práh do Evropy.

Bizarní kulisa tohoto neexistujícího státu působí, jako by se tu zastavil čas. Billboardy zobrazují slogany státní propagandy. Republika je prorostlá mafiánským systémem, perou se zde špinavé peníze a bují obchod se zbraněmi. Hranice je ale poměrně propustná a moderní technologie tu používá skoro každý. Existuje zde volný trh, svoboda podnikání, dokonce i 10 % rovná daň.

Do této chvíle směřovalo 40 % exportu Podněstří na evropský trh. Tento příznivě nastavený režim se ale může razantně změnit po klíčových jednáních mezi Moldávií a Evropskou unií, která jsou plánována na listopad. Vyústěním ekonomických ztrát ale může být také užší připoutání Podněstří k Rusku.

Těžko předvídat, jak skončí tato geopolitická soutěž mezi Evropskou unií a Ruskem odehrávající se v podněsterském regionu. Jedno je jisté, Rusko se jen tak nenechá vykolejit z rovnováhy, kterou si v tomto regionu pracně vydobylo.

MICHAELA ŠRÁMKOVÁ

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Hlavní partner Modelu NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner Modelu EU

Partner konference

Univerzitní
partner

Partner zahájení

Partner jednání

Partneři Modelů

Mediální partneři

Hlavní mediální partner

Hlavní mediální partner

Partner Chronicle

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

- www.facebook.com/AMO.cz
- www.twitter.com/AMO_cz
- www.youtube.com/AMOCz